

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för domänreservat i Lycksele kommun,
Västerbottens län
(17 bilagor)

Administrativa uppgifter om reservaten och beskrivning av områdena, se bilaga 1 - 16.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att följande domänreservat skall vara naturreservat. Namnen på naturreservaten anges nedan.

1. Ruskliedtjärnens domänreservat	9. Knösarnas domänreservat
2. Hällbergsträskets domänreservat	10. Åmträskbergets domänreservat
3. Fjällhedens domänreservat	11. Kittelforshedens domänreservat
4. Rålidknösens domänreservat	12. Rävli dengruvans domänreservat
5. Orrlidens domänreservat	13. Rävlidens domänreservat
6. Brånamyrans domänreservat	14. Trollbergets domänreservat
7. <u>Kåtabergets domänreservat</u>	15. Bocksbergets domänreservat
8. Bålforsens domänreservat	16. Björktjärnskammens domänreservat

Naturreservatens avgränsning har angetts på bifogade kartor. Reservaten omfattar enbart mark tillhörande AssiDomän.

Motiv för naturreservaten

Syftet med reservaten är att för framtiden bevara ekosystem med urskogsartad skog. Sådana skogar var för bara något århundrade sedan vanliga. Ett nästan landskapstäckande skogsbruk har medfört att de urskogsartade skogar som numera finns kvar är unika.

Det principiella målet för skogsreservat av de här typerna är att bevara skogarnas ekosystem i orört och ostört tillstånd och att låta de naturliga processerna löpa fritt. I ekosystemet ingår såväl mark och vatten som växter och djur. Med naturliga processer avses både långsamma förändringar som

sker i vegetationen och mer eller mindre regelbundet omdanande processer som t ex stormfällning och utslagning av vegetation genom extrema klimatförhållanden. Den urskogsartade miljön och de naturliga processerna är av särskilt stor betydelse för fortlevnaden av urskogsberoende eller urskogsgynnade arter bland svampar, mossor, lavar och insekter samt ryggradsdjur som t ex tjäder.

Syftet med reservaten är även att inom ramen för detta mål ge möjlighet till naturupplevelser och forskning i orörd natur.

Naturreservatsbestämmelser

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservaten (8 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. Anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
4. Anordna upplag
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
6. Avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
7. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. Framföra motordrivet fordon i terrängen med undantag för hämtning av redan fälld älg
9. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. Upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling
11. Kalka mark eller vatten

Utan länsstyrelsens tillstånd är det dessutom inom Hällbergsträskets DR, Räv-
lidens DR och Bocksbergets DR förbjudet att

12. Förnya eller utvidga upplåtelse för jakt på annat än älg, rådjur, hare och räv

Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservaten.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. Anläggning och underhåll av leder som anges i fastställd skötselplan

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservaten (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Framföra motordrivet fordon i terrängen
2. Tälta
3. Elda
4. Störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m
5. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
6. Plocka eller insamla växter eller växtdelar, mossor, lavar och svampar, med undantag för bär och matsvamp
7. Fånga och insamla ryggradslösa djur
8. Medföra okopplad hund eller annat husdjur
9. Uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift

Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av reservaten (9 § naturvårdsförordningen)

Syftet med vård och förvaltning

Domänreservatens nuvarande struktur av urskogsartad skog med till denna knutna urskogsberoende eller urskogsgynnade svampar, lavar, mossor, kärlväxter, insekter och ryggradsdjur som t ex tjäder, skall skyddas och bevaras.

I delar av områdena har återkommande skogsbränder varit en del av skogens långsiktiga dynamik. Bränning under kontrollerade former kan därför bli aktuellt någon gång varje århundrade eller med ännu längre intervall.

Inom ramen för dessa mål får de i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

De naturförvaltningsinsatser som områdena kräver är att i samband med tillsyn av områdena följa stammarna av urskogsgynnade arter samt information och utmärkning.

Naturvårdsförvaltare

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplaner.

Ärendets beredning

Domänverket har tidigare avsatt områden som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen, på uppdrag av Naturvårdsverket, en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges skydd som naturreservat. De i detta beslut upptagna reservaten är de områden som valdes ut i Lycksele kommun.

Naturvårdsverket och AssiDomän slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. De i detta beslut medtagna områdena omfattas av avtalet och följer villkoren i detta avtal.

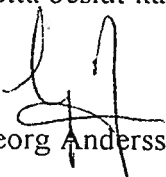
AssiDomän Lycksele skogsförvaltning, Statens naturvårdsverk, Skogsvårdsstyrelsen, Lycksele kommun, Svenska naturskyddsföreningen Länsförbundet i Västerbottens län och Västerbottens Läns Jaktvårdsförening har yttrat sig.

I det förslag som var ute på remiss föreslogs att all jakt förutom jakt på älg skulle förbjudas i reservat större än 50 ha. I avtalet mellan AssiDomän AB och Naturvårdsverket sägs nämligen att parterna är överens om att reservaten också bör ge skydd åt delar av faunan. En rekommendation är att jakt bör förbjudas med undantag av älg, rådjur, hare och räv. Avvikelser från detta kan dock diskuteras i vissa fall. Enligt uppgift från Naturvårdsverket var syftet med detta partiella jaktförbud att ge skydd åt arter som gynnas av urskogsartad skog som t ex tjäder, vilken också omfattas av EU's fågeldirektiv.

Naturvårdsverket har i sitt yttrande godtagit att det begränsade jaktförbudet enbart gäller för större domänreservat. AssiDomän, Lycksele skogsförvaltning har också varit positiva till en sådan regel. Naturskyddsföreningen hävdar att jakt, med undantag av älgjakt, inte skall vara tillåten i samtliga reservat. Västerbottens läns jaktvårdsförening anser däremot i en skrivelse att all jakt skall vara tillåten i samtliga reservat.

Jakt i dessa områden bedrivs till stor del av ortsbundna jägare. Ett mera flexibelt system med individuell prövning kan därför vara motiverat. Länsstyrelsen har därför ansett att en lämplig avvägning mellan dessa olika intressen är att införa en regel om att förnyelse eller utökning av jaktupplåtelse i reservat större än 50 ha skall föregås av tillstånd från länsstyrelsen.

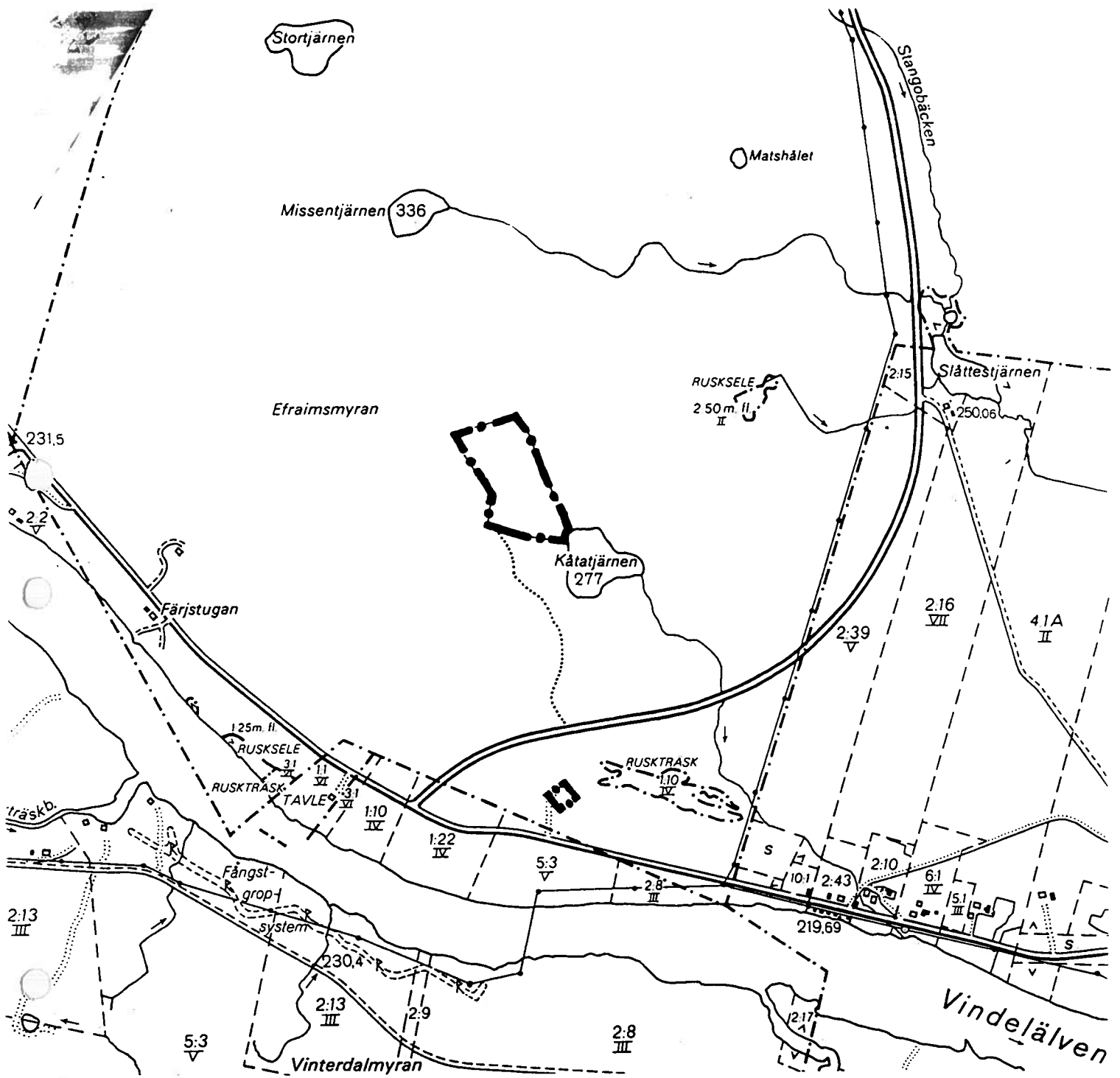
Detta beslut kan överklagas hos miljödepartementet, se bilaga.

Georg Andersson

Per Erik Persson

Bilagor

- 1-16 Områdesbeskrivning, skötselplan och karta över respektive reservat
- 17 Hur man överklagar

Naturresevat
KÅTABERGET DR

Lycksele kommun

Tillhör Länsstyrelsens beslut 1997-01-27
 Dnr 231-10462/96

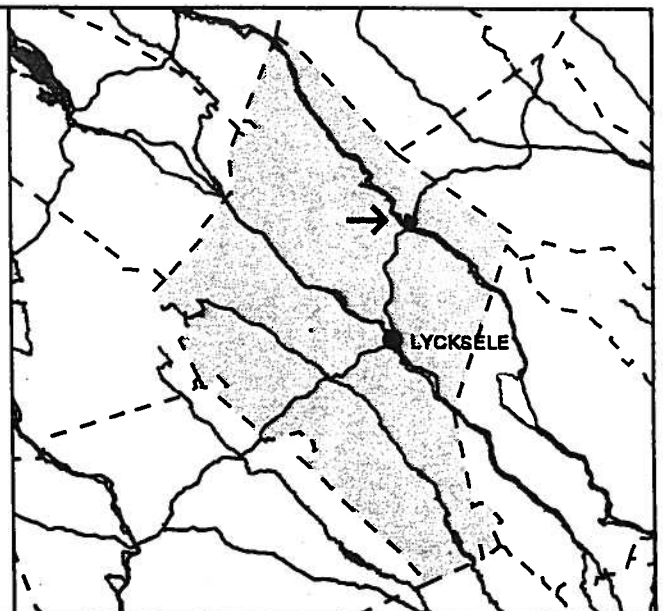
Teckenförklaring

— • — gräns för naturresevat

Ek 728 88

Skala

0 200 400 600 800 1000 meter

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KÅTABERGET I LYCKSELE KOMMUN

Innehållsförteckning

- 1. Syfte med säkerställande och skötsel**
- 2. Beskrivning av reservatet**
  - 2.1 Administrativa data
  - 2.2 Allmän beskrivning av området
  - 2.3 Natura 2000
- 3. Skötsel av naturtyper**
  - 3.1 Brandpräglad tallskog
  - 3.2 Örtrik granskog
- 4. Friluftsliv**
  - 4.1 Anläggningar och information för friluftslivet
- 5. Övriga anläggningar**
- 6. Nyttjanderätter**
- 7. Utmärkning av gränser**
- 8. Sammanställning av åtgärder**
- 9. Tillsyn och uppföljning**

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställandet och skötseln av naturreservatet är att bevara naturreservatets brandpräglade och urskogsartade struktur, med de arter som naturligt följer dess typiska dynamik. De delar av reservatet som naturligt är av brandrefugial karaktär ska dock få utvecklas fritt.

2. Beskrivning av objektet

Namn	Kåtaberget
Skydd	Naturreservat – 2402081
Kommun	Lycksele
Läge	5 km väster om Rusksele, kartblad 22I 8-9 i-j, naturgeografisk region 32c, koordinat 1642500 / 7195800
Ägarkategori	Bolag, Sveaskog
Totalareal	10.3 ha
Skyddad produktiv skog	10.3 ha
Granskog	0.5 ha
Tallskog	9.8 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Naturreservatet Kåtaberget ligger ca 4.5 km väster om Rusksele, i Lycksele kommun. Området avsattes 1949 som Domänreservat på kronoparken Löparen, varefter området 1997 ombildades till naturreservat. Reservatet består av två delområden varav den norra, större delen, utgörs av en tallskogsdominerad sydsluttande bergssida på en höjd av 275 m ö h (delområde 1, figur 1). Den södra delen ligger något lägre och i ett betydligt flackare landskap utmed Vindelälvens dalgång. Till skillnad från den norra hedmarksartade delen så domineras denna södra del av en högproduktiv granskog (delområde 2, figur 1). Berggrunden inom reservatet och i dess omgivning består i huvudsak av yngre granit och pegmatit.

Skogen i det norra delområdet domineras av brandpräglad tallskog. Huvuddelen utgörs av en äldre generation tall, ca 250 år gamla, men även enstaka äldre och yngre tallar förekommer. En tall inom detta område är enligt uppgift närmare 600 år och bär spår ifrån inte mindre än fem skogsbränder. Mängden död tallved är riklig, av såväl lågor och torrakor. Marken i området är överlag ganska torr och domineras främst av lingon, ljung och kråkbär. Längre ner i sluttningen övergår denna mer hedartade marktyp till en frisk blåbärsristyp, här ökar även inslaget av lövträd. Inom området kan man fortfarande se gamla spår efter dimensions-avverkningar och stubbrytning. Hela det norra delområdet brändes 1995 av Sveaskog.

Figur 1. Översiktskarta för naturreservatet Kåtaberget (delområde 1 och 2).

En mycket låg andel tallar har dödats av branden och få tallar har mer omfattande skador. Trots brandens låga intensitet så har många klena lågor i området brunnit upp. Bränningen har dock resulterat i att ett flertal grova torrträd och enstaka branddödade tallar har fallit till marken. Mängden liggande död ved har därför ökat markant efter branden. Efter bränningen har man även hittat den rödlistade och brandspecialiserade grova tallkapschongbaggen. Fyndet gjordes 1999 och arten kommer förmodligen att finnas kvar i området ett tiotal år efter detta. Även reliktbocken tycks ha ökat markant i området efter det att bränningen utfördes.

Det lilla delområdet i söder utgörs av en liten högproduktiv markfläck i ett annars ganska lågproduktivt och hedartat tallskogsområde. Denna markanta skillnad i produktionsförhållande förklaras av det underjordiska bäckdråg som rinner igenom området. Området domineras uteslutande av gran och skogen ger ett mycket högre intryck. Trots dessa granars imponerande storlek är de inte äldre än 100-130 år. Mängden död ved i området är förhållandevis låg och området saknar överlag äldre lågor. Inga rödlistade arter har hittats i detta område.

Foto: Det södra delområdet utgörs av en mycket reslig och produktiv granskog

2.3 Natura 2000

Naturreseptatet Kåtaberget ingår i nätverket Natura 2000, den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden. De åtgärder som beskrivs i skötselplanen och som senare kommer att genomföras tar även hänsyn till bevarandet av de naturvärden som finns utpekade för Natura 2000

3. Skötsel av naturtyper

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag vad gäller naturtyper, utvecklingshistorik samt form av skötsel.

3.1 Brandpräglad tallskog (9010)

Innefattar all brandpräglad skog som idag domineras av tall. Dessa skogar ska med en naturlig brandfrekvens kunna upprätthålla sin öppna flerskiktade struktur.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad tallskog ska vara minst 9.8 hektar.
- För att en skoglig kontinuitet ska kunna säkerställas ska det finnas en naturlig dimensionsspridning i beståndet, från grova (gamla) träd ner till klena (yngre) träd.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30 % av den totala vedvolymen.
- Andelen gran får ej överstiga 15 % (av stammantal > 6 cm dbh).
- Om möjlighet finns ska bestånden brännas med ett för området naturligt intervall. Bränningarna ska skapa goda livsförutsättningar för brandberoende arter.
- Minst tre rödlistade arter och/eller signalarter knutna till tall ska kunna hittas.

Åtgärder

Bränning av mindre delområden med ett intervall av högst 10 år. Minst 3 hektar ska brännas vid varje tillfälle (se bilaga 1).

3.2 Örtrik granskog

Innefattar all granskog inom reservatet.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad produktiv granskog ska vara minst 0.5 hektar.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30% av den totala vedvolymen.
- För att en skoglig kontinuitet ska kunna säkerställas ska det finnas en naturlig dimensionsspridning i beståndet, från grova (gamla) träd ner till klena (yngre) träd.
- Minst tre rödlistade arter och/eller signalarter knutna till gran ska kunna hittas.

Åtgärder

Skogen i området ska utvecklas fritt. Om skötsel krävs för bevarandet av enskilda, mycket utsatta arter, kan åtgärder komma ifråga.

4. Friluftsliv

Reservatet Kåtaberget är inte ett välbesökt område men ligger mycket nära de större vägarna 363 och 365. Det övergripande målet för friluftslivet är dock att området ska nyttjas utifrån de naturgivna förutsättningar som finns.

4.1 Anläggningar och information för friluftslivet

Informationsskyltar i A3-format finns uppsatta.

Kvalitetsmål

- Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar.
- På utmarkerade platser (se bilaga 2) ska informationsskyltar i minst A3-format finnas.

Åtgärder

- Skyltarna ska bytas ut vid behov.

5. Övriga anläggningar

Inga anläggningar finns inom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt bedrivs inom reservatet enligt gällande jaktlagstiftning. Sveaskog förvaltar denna nyttjanderätt.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av åtgärder

Åtgärd	Tidpunkt
Naturvårdsbränning om minst 3 ha	2025-2030
Naturvårdsbränning om minst 3 ha	2040-2045
Naturvårdsbränning om minst 3 ha	2050-2055

9. Tillsyn och uppföljning

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och rapporteras.

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

En nationell metod för uppföljning av reservat och Natura 2000 – områden har tagits fram. Denna ska användas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Lena Lundevaller

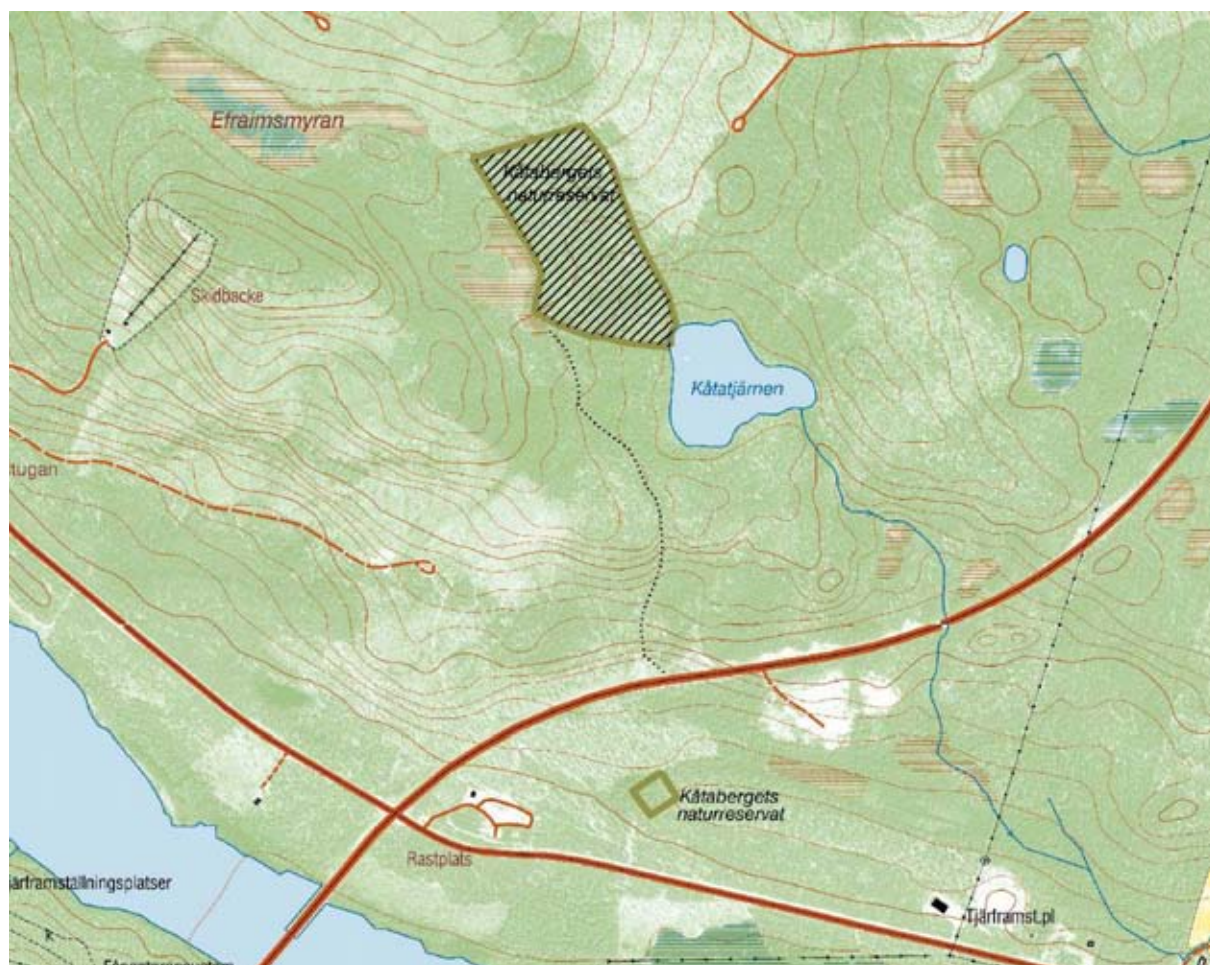
Peter Näslund

Bilagor: 1. Indelning i skötselområden
2 Anläggningar och information för friluftslivet

Sändlista

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Naturvårdsverket, Naturresursenheten, Blekholmsterassen 36, 106 48 Stockholm
Sveaskog, Storgatan 62, 921 22 Lycksele
Lycksele kommun, Bygg- och Miljöförvaltningen, 921 81 Lycksele
Naturvårdsregistret, Peter N

INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN

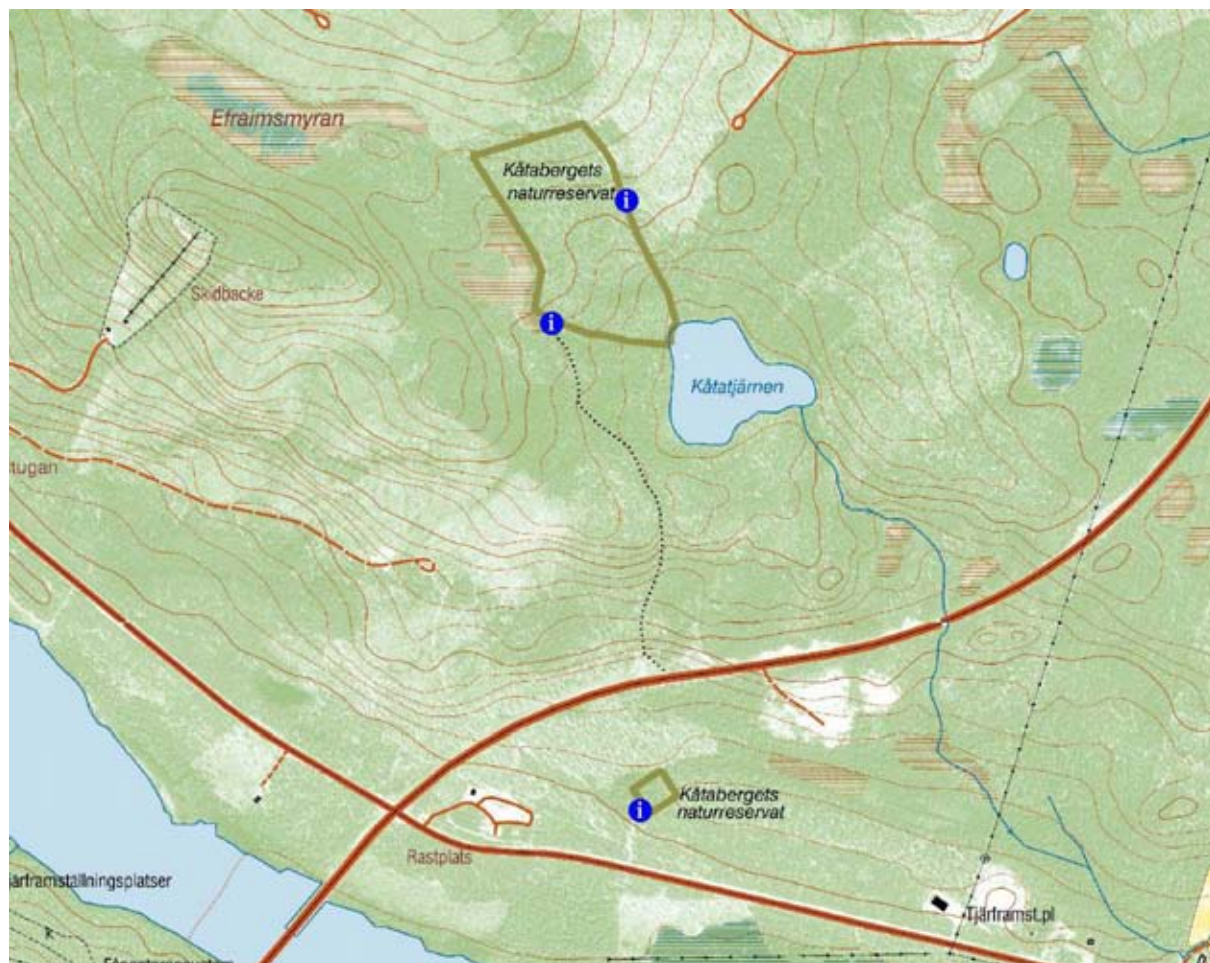

Rastrerat område = Naturvårdsbränning

Omarkerat område = Fri utveckling

Tillhör reservatsbeslut: 231-10456-10471/96

ANLÄGGNINGAR OCH INFORMATION FÖR FRILUFTSLIV

Karta med befintliga informationsplatser utmarkerade.

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-10456-10471/96.